

Komentář výsledků hospodaření nefinančních podnikatelských subjektů s 250 a více zaměstnanci¹ za 4. čtvrtletí 2007 ve srovnání se stejným obdobím 2006

Údaje této publikace byly získány z datového souboru nefinančních podnikatelských subjektů všech odvětví, které zaměstnávaly 250 a více zaměstnanců. Soubor obsahuje 1651 jednotek (nárůst o 5,2 %) s průměrným evidenčním počtem ve fyzických osobách 1,225 mil. zaměstnanců (nárůst o 3,9 %). Všechny údaje finančních ukazatelů jsou v běžných cenách.

Následující tabulka uvádí hodnoty základních finančních ukazatelů výběru podniků s 250 a více zaměstnanci v porovnání s výběrem podniků s 50 a více zaměstnanci.

Základní ukazatele nefinančních podniků

		Tržby za prodej vlast. výr. a služeb v mld.Kč	Účetní přidaná hodnota v mld.Kč	Průměrný evid. počet zaměstnanců v tis. fyz. osob	Účet.přid.hodnota na zaměst. (fyz.osob) za měsíc v Kč	Průměrná měsíční mzda v Kč
Podnikatel.subjekty 250 a více zaměstnanců	4. čtvrtletí 2007	889,2	237,4	1224,8	64596	23833
	index 2007/2006	111,0	106,7	103,9	102,6	105,9
Podnikatel.subjekty 50 a více zaměstnanců	4. čtvrtletí 2007	1316,6	367,8	2026,1	60495	23277
	index 2007/2006	110,0	109,4	103,2	106,1	106,6

Účetní přidaná hodnota podniků s 250 a více zaměstnanci v běžných cenách vzrostla ve 4. čtvrtletí 2007 meziročně o 6,7 % a její absolutní objem za sledované období dosáhl 237,4 mld. Kč. **Výkony vč. obchodní marže²** se za stejné období meziročně zvýšily o 9,6 %, **výkonová spotřeba** o 10,7 %.

Meziroční růst účetní přidané hodnoty byl zaznamenán u všech subsektorů a dosáhl celkové výše 14,8 mld. tj. 6,7 % Kč. Přitom největší růst nastal opět v subsektoru³ podniků pod zahraniční kontrolou o 12,0 mld. Kč, tj. o 9,6 %. U podniků národních veřejných došlo k jejímu nárůstu o 2,6 mld. Kč, tj. o 8,8 % a u soukromých domácích podniků a podnikatelů o 0,3 mld.Kč, tj. o 0,4 %.

V průmyslu celkově vzrostla účetní přidaná hodnota o 12,2 mld Kč, tj. o 8,7 %, z toho ve zpracovatelském průmyslu o 6,0 mld Kč, tj. o 5,8 %. Nejvýznamněji přispěla k růstu účetní přidané hodnoty tato **průmyslová odvětví**: výroba dopravních prostředků a zařízení (o 4,7 mld. Kč, tj. o 19,8 %); výroba a opravy strojů a zařízení (o 1,6 mld. tj. o 16,9 %); výroba pryžových a plastových výrobků (o 1,6 mld. Kč, tj. o 30,1 %); výroba kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 1,3 mld. Kč, tj. o 12,8 %); K nejvýraznějšímu procentuálnímu poklesu došlo v odvětví výroby chemických látek, léčiv a vláken byl však pokles (o 43,4 %) byl však podmíněn organizačními změnami. Meziroční pokles byl zaznamenán v odvětví výroby dřevařských výrobků (o 0,2 mld. Kč, tj. o 15,6%) a výroby textilních a oděvních výrobků (o 0,3 mld. Kč. tj. 14.4 %).

U neprůmyslových odvětví byl nejvýraznější nárůst účetní přidané hodnoty v odvětví obchod a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží (o 2,7 mld. Kč, tj. o 15,1 %). V komplexu doprava, skladování a spoje účetní přidaná hodnota rostla ve všech sekcích, s výjimkou pozemní a potrubní dopravy (pokles o 14,5 %) a růst celého komplexu sekcí činil 1,4 mld. Kč, tj. 4,5 %). Procentuálně nejvyšší nárůst (o 34,5 %) v sekci činností v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, veřejné správy a soc. služeb dosáhl výše 1,9 mld. Kč.

¹ Čtvrtletní údaje roku 2007 je třeba považovat za předběžné, údaje roku 2006 jsou semidefinitivní, revidované k 20.4. 2007. Všechny uváděné změny jsou meziroční, tzn. vyjadřují index ze stejných období roku 2007 a 2006

² Výkony = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb + aktivace + změna stavu zásob vlastní výroby + obchodní marže

³ Obchodní marže = tržby za prodej zboží - náklady na prodané zboží

⁴ Podniky pod zahraniční kontrolou = ISEKTOR 11003; soukromé národní podniky a podnikatelé = ISEKTORY 11002+14100+14200; podniky veřejné = ISEKTOR 11001

⁵ Krátkodobý finanční majetek = krátk. dluhopisy vč. směnec + úvěry a půjčky (poskytnuté)

⁶ Zbývající finanční aktiva = dlouhodob. finanč. majetek (akcie, dluhopisy, úvěry, půjčky, směnky) + opční listy a finanční deriváty aktivní + ostatní pohledávky a časové rozlišení

⁷ Ostatní krátkodobé cizí zdroje = krátk. přijaté úvěry a půjčky + krátk. dluhopisy vč. směnec

⁸ Zbývající pasiva = dlouh. přijaté úvěry a půjčky + dlouh. dluhopisy vč. směnec + opční listy a finanční deriváty pasivní + ostatní závazky a časové rozlišení

Stav souhrnného majetku (aktiv) nefinančních podniků s 250 a více zaměstnanci ke konci 4. čtvrtletí 2007 dosáhl 3 690,1 mld. Kč, tzn. meziroční růst o 6,9 %. V majetkové struktuře tvořil největší část dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (1748,8 mld. Kč, nárůst o 2,1 %). Stav zásob činil 348,0 mld. Kč (nárůst o 11,5 %), peníze a účty v bankách 209,0 mld. Kč (nárůst o 4,7 %), pohledávky z obchodních vztahů a poskytnuté zálohy 659,9 mld. Kč (nárůst o 16,8 %), krátkodobý finanční majetek⁴ 145,7 mld. Kč (nárůst o 34,4 %), zbývající finanční aktiva⁵ 579,5 mld. Kč (nárůst o 4,4 %).

V porovnání se stejným obdobím roku 2006 došlo k nárůstu hrubých investic (tj. pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vč. pozemků a ložisek nerostných surovin) za 4. čtvrtletí 2007 o 11,2 mld. Kč, tj. o 13,8 %, odpisovaný dlouhodobý majetek vzrostl o 2,1 %.

Stav celkových zásob ke konci 4. čtvrtletí 2007 meziročně vzrostl o 36,0 mld. Kč, tj. o 11,5 %. Přitom vzrostly zásoby: výrobků (o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,7 %), nedokončené výroby a polotovary (o 10,3 mld. Kč, tj. o 14,1 %), materiálu (o 7,9 mld. Kč, tj. o 7,1 %) a zásoby zboží (o 17,4 mld. Kč, tj. o 27,0 %).

U jednotlivých **institucionálních subsektorů** došlo k nárůstu **zásob** u podniků pod zahraniční kontrolou (o 22,8 mld. Kč, tj. o 11,6 %), přitom vzrostly jejich zásoby materiálu, nedokončené výroby a polotovary a výrobků. Zásoby meziročně vzrostly také v subsektoru národních soukromých podniků a podnikatelů (o 13,3 mld. Kč, tj. o 13,1 %). U podniků veřejných byl nárůst jen nepatrný (o 0,2 %).

Z hlediska **odvětvové struktury** zaznamenal průmysl průměrný nárůst zásob o 8,3 % (tj. o 19,4 mld. Kč), z toho nejvyšší růst byl zaznamenán u odvětví: výroba kovů, hutních a kovodělných výrobků o 5,9 mld. Kč (tj. o 17,3 %), výroba a opravy strojů a zařízení o 5,7 mld. Kč (tj. o 22,4 %). Poměrně výrazný nárůst u výroby chemických látek, léčiv a vláken (o 31,9 %), byl olivněn organizačními změnami. Vysokým tempem rostly také zásoby v odvětví těžby ost. nerostných surovin (o 87,7 %); výroby usní a výrobků z usní (o 49,6 %), výroby dřevařských výrobků kromě nábytku (o 19,8 %) a výroby vlákniny, papíru vydavatelství a tiskárenství (o 13,5 %); v absolutních hodnotách bylo však zvýšení zásob v těchto odvětvích nízké. V porovnání se stejným obdobím minulého roku rostly rovněž zásoby ve stavebnictví o 1,8 mld. (tj. o 15,4 %). U neprůmyslových odvětví byl nejvýraznější meziroční nárůst zásob v odvětví obchodu, oprav motorových vozidel a spot. zboží (o 13,4 mld.) a v odvětví nemovitostí, pronájmu a podnikatelské činnosti (o 1,7 mld.).

Ve struktuře **souhrnných zdrojů krytí – pasiv** - došlo ke konci 4. čtvrtletí 2007 k nárůstu vlastního kapitálu o 82,1 mld. Kč, tj. o 4,3 %. Podíl vlastního kapitálu na krytí bilanční sumy se mírně snížil z 54,9 % na 53,6 %.

Cizí zdroje včetně rezerv (pasiva – vlastní kapitál) představovaly ke konci 4. čtvrtletí 2007 celkem 1712,6 mld. Kč, tj. 46,4 % pasiv. V tom závazky z obchodních vztahů 633,0 mld. Kč (nárůst o 12,1 %), ostatní krátkodobé cizí zdroje⁶ 205,8 mld. Kč (nárůst o 28,1 %). Meziroční nárůst o 2,1 % na 146,3 mld. Kč se projevil u rezerv, zbývající pasiva pak představují⁷ 727,4 mld. Kč (tj. nárůst o 5,7 %).

Finanční hospodaření podniků pod zahraniční kontrolou (nefinanční podnikatelské subjekty s 250 a více zaměstnanci)

V sektoru podniků pod zahraniční kontrolou pokračoval trend efektivnějšího využívání a zhodnocování finančních, materiálních i personálních zdrojů. Tento sektor podniků měl rozhodující vliv na celkový růst účetní přidané hodnoty. Počet podniků pod zahraniční kontrolou s 250 a více zaměstnanci ve 4. čtvrtletí 2007 meziročně vzrostl o 8,3 %, počet jejich zaměstnanců přitom vzrostl o 9,0 %. Hodnota jejich dlouhodobého majetku se zvýšila o 7,0 %. Nárůst účetní přidané hodnoty činil 9,6 %.

Vzhledem k tomu, že do hodnot ukazatelů se promítají současně změny trendové i strukturální, vypovídá o specifických odlišnostech subsektoru podniků pod zahraniční kontrolou více porovnání velikostí podílů pro různé typy ukazatelů než jejich meziroční vývoj. Podíly na zdrojích podnikání představují: 47,7 % z počtu zaměstnanců (fyz. osob) a 45,2 % z dlouhodobého majetku. Podíly finančních ukazatelů, vypovídajících o úspěšnosti podnikatelské činnosti, jsou vyšší: 57,6 % u přidané hodnoty. Podíl na hrubých investicích ve 4. čtvrtletí 2007 byl 54,3 %.

Rozdíl ve velikosti podílů na zdrojích a na výsledcích podnikání i v tomto čtvrtletí potvrzuje efektivnější využívání a vyšší zhodnocování zdrojů u podniků pod zahraniční kontrolou. Vypovídá o tom i jejich váha na celkovém meziročním růstu účetní přidané hodnoty podniků s 250 a více zaměstnanci ve sledovaném období celkem – viz výše. Tento závěr potvrzují také poměrové finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou při porovnání s průměrnými hodnotami dosahovanými v celém souboru podniků, zejména produktivita vyjádřená jako účetní přidaná hodnota na zaměstnance (fyz. osob) za měsíc byla o 20,9 % vyšší a dosáhla 78,1 tis. Kč. Vyšší efektivnost vyjádřená produktivitou práce z přidané hodnoty se pak také promítá i do vyšší průměrné mzdy cca o 1,8 tis. Kč/měsíc, dosáhla 25 668 Kč/měs.

Nefinanční podniky pod zahraniční kontrolou s 250 a více zaměstnanci a jejich podíly na celém souboru

Finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou	4. čtvrtletí 2006		4. čtvrtletí 2007		
	skutečnost	podíl k celku v %	skutečnost	podíl k celku v %	index
Počet jednotek	647	41,2	701	42,5	108,3
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyz. osoby) v tis.osob	535,4	45,4	583,6	47,7	109,0
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek odpisovaný v mld. Kč	739,3	43,1	791,1	45,2	107,0
Tržby za vlastní výrobky a služby v mld. Kč	487,6	60,9	547,9	61,6	112,4
Tržby za zboží v mld. Kč	155,5	70,5	174,5	68,7	112,2
Výkony (s obchodní marží) v mld. Kč	523,5	61,7	582,7	62,6	111,3
Výkonová spotřeba (úč. mezispotřeba) v mld. Kč	398,7	63,6	445,9	64,3	111,8
Účetní přidaná hodnota v mld. Kč	124,8	56,1	136,8	57,6	109,6
Hrubé investice*) v mld. Kč	41,1	50,4	50,3	54,3	122,6
Prům. měsíční produkt. práce z přid.hodnoty v tis.Kč/zaměst. (fyz.os.)	77,7	123,5	78,1	120,9	100,5
Průměr. měsíční mzda na zaměst. (fyz. osob) v Kč	23978	106,5	25668	107,7	107,0

*) Hrubé investice = pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku celkem (vč. pozemků a ložisek nerost. surovin)